

Hanif
Kureishi

Vôbec nič

SVETOVÁ PRÓZA

SVETOVÁ PRÓZA

Hanif
Kureishi

Vôbec nič

Z angličtiny preložila
MARÍNA GÁLISOVÁ

slovarť

Copyright © Hanif Kureishi 2017

All rights reserved.

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2018

Translation © Marína Gálisová 2018

ISBN 978-80-556-3182-0

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Kierovi Kureishimu

Jeden

Som starý a chorý, skončil som bez kvapky semena a naozaj nepotrebujem už nič horšie, keď v noci opäť začujem tie zvuky.

Milujú sa, určite v Zenabinej spálni, hneď vedľa mojej spálne.

Ktovie, či si to len nenamýšľam. No to ťažko. Takéto zvuky v byte bežne nepočujem. Byt je veľký, s otvorenou dispozíciou, situovaný nie v strede, ale pri bočnom múre budovy. Nikdy si nezatváram dvere, pre prípad, že by som v noci potreboval zavolať na svoju Zee.

Ticho ležím, sústreďujem sa a nadobudnem istotu, že neblúznim, a nie je to ani oneskorený účinok LSD. Počujem šepot, vzdychy a potom výkriky. Znie to ako jej hlas.

Ale mohol by to byť aj on. Môj priateľ.

S každým dňom očakávam smrť. Myšlienka na ňu mi pomáha žiť a povzbudzuje vo mne zvedavosť. Zhoršil sa mi zrak, na jedno ucho som nahluchlý, najmä keď je veľa ľudí a nevidím hovoriacemu do tváre. Zato ráno, keď si Zee dlhšie pospí, ležím a načúvam. V tomto londýnskom luxusnom činžiaku je obsiahnutý celý svet. Z chodby pred bytom počuť výťah, oceľové dvere sa s rinčaním otvárajú a zatvárajú, doliehajú odtiaľ útržky rozhovorov, zvuk z televízorov a rádii. Cez noc zase počúvam opilcov, policajné sirény, vystrašené volanie o pomoc, tajný život stien a vibrátor mojej ženy, vrčí ako holiaci strojček.

Ráno sa ozvú vtáky. Na strome oproti luxusnému činžia-ku sedí desať zelených anduliek, Zee a ja ich so záujmom sledujeme. Na neďalekej budove sa pracuje. Našu oblasť, Victoriu, neprestajne renovujú. Ja sa už jej novej tváre nedožijem. Mal som radšej začadený, ošumelý Londýn, ktorý sa aj v povojnovom zúfalstve vyznačoval istou vznešenosťou. Duševne chorých vtedy zatvárali do blázincov, ale duševne zdraví sa dnes majú na pracoviskách ešte horšie. Tento nový svet mi pripadá nezaujímavý, vyčerpaný. V Londýne je veľa peňazí. Žijeme už pridlho.

Osobne som sa zo svojho úpadku tešil a radostne som sa poberal preč. A teraz toto!

Pravda je zakaždým prekvapujúca. Počúvam tak napäto, až mi od námahy šklbe viečkami. V ústach mám sucho. Bedrá mi odišli, nohy mám nanič. S námahou obrátim telo mierne k dverám, posuniem sa na matraci.

Ruka sa mi načiahne za svetlom, pritom zhodím na dlážku kávovú šálku. Zarachotí to, asi ako keby ste tresli po hrnci kladivom.

Čuším.

Zee tvrdí, že som nedôverčivý manžel, skeptický, neveriaci, ochotný vidieť vo všetkom nejakú špinavosť, vraj sa vo mne mieša túžba s chorobou. Je pravda, že sa živím predstavivosťou, a predstavivosť je najnebezpečnejšie územie.

Ale ak sa náhodou moji susedia najnovšie nepodujali na chov prasiat – je to nepravdepodobné, sú totiž Arabi –, tak tento zvuk vydáva človek.

Zatajím dych, upriem pohľad do slabého svetla na chodbe. Cítim cigaretový dym. Spomeniem si, ako mi ešte minulý týždeň Zee prečesávala vlasy, hladkala mi bradu, masírovala ma kokosovým olejom. Hladkala mi hrud', šúchala mi uši. Stiahla mi z nôh teplé kapce, maznala sa mi s chodidlami aj „prštekmi“, kým som ležal s teplomerom v hube.

Zvuky bez obrazu netíchnu. A ja bdiem, hoci som užil tabletku. Zee skontrolovala, či som ju prehltol. Predtým bola odu-

ševnene láskavá, čo bol určite príznak nervozity, keďže v poslednom čase z jej srdečnosti ubudlo. Eddie mi priniesol vodu, bez slova stál za ňou vo dverách, sprisahanecky sa usmieval.

„Dobrá noc, Eddie,“ zaželel som mu. „Ako sa vrátiš do Soho? Alebo je už neskoro? Vyspiš sa na pohovke? Samozrejme, že môžeš.“

Premeral som ich pohľadom. Dávali si pozor, aby na seba nepozreli, keď som mu ponúkol tú láskavosť. Teraz to chápem.

Eddie prikývol. „Vďaka, Waldo, si milý, ako vždy. Pohovka je pohodlná. Dovi ráno. Dobre sa vyspi, kamoš.“

Popíjal som dvojité espresso tak ako vždy pred spaním. Mám rád horkú chuť čiernej kávy v ústach.

Bol to obyčajný večer. A teraz som presvedčený, že počujem ich hlasy, zľahka, veselo sa prepletajú, tí dvaja ležia vedľa seba – predpokladám, že nahí.

Po dvadsiatich rokoch manželstva – s dvadsaťdvaročným vekovým rozdielom – sa nazdávam, že moja oddaná Zenab ma prvý raz podviedla. Vlastne som si tým istý. Jasný, nikdy neverte, čo vám druhí hovoria. Ale Zee neklame. Už sama predstava nečestnosti by ju vydesila. Zvyčajne býva veľmi solídna. Okrem jedného incidentu spojeného s vraždou, keď vyrastala v Indii, mala slušnú výchovu. Bola taká dobručká, až jej to zaškodilo. Neužila si veľa.

Teraz si užíva. Vynahrádza si stratený čas. Nuž, nikdy nie je neskoro. Hlasy znejú ďalej, som zhrozený i vzrušený. Sexuálna príťažlivosť môže pohasnúť, ale ja som sa už poučil, že libido, rovnako ako žiarlivosť, neklame. Poznám ľudí, ktorí kopulujú aj v osemdesiatpäťke. Kto povedal, že na sex potrebujete erekciu, telo alebo orgazmus?

Začínam si predstavovať, čo robia a v akých polohách. Kľakla si? Bozkávajú sa, keď ich znovu zachváti vášeň? Jedno telo, jedno zviera.

Nahováram si, že to vidím. Vždy som bol kamerou, mám za sebou vyše dvadsať filmov a dokumentov. Podľa niekto-

rých filmových časopisov sa zopár z nich dá zaradiť medzi sto najlepších, aké kedy vznikli. Alebo dvesto? Ako filmár som žil len preto, aby som videl. My režiséri sme voyeur a pracujeme s exhibicionistami. Aj teraz, ku koncu, zostávam pozorovateľom.

Kým sa dívate, svet je úchvatný. A sex, hoci som už nemobilný, prakticky mrzák na vozíku, dokáže byť niečo výnimočné. Spomínam si, ako chutí a vonia moja posledná a jediná láska Zee, jej telo som vychutnával oveľa väčšími ako telo hociktorej inej. Spomínam si, aká nehanebnica sa z nej pri mne stala, aké hry sme spolu hrávali.

Teraz určite otvára ústa kvôli nemu. Prstami mu šúcha vtáka. On ju možno ťahá za vlasy, tak ako to má rada.

Pomocou zvuku a vlastnej predstavivosti plánujem uhly a strihy, tvorím jediné bytostné filmy, aké v tomto období zvládam, filmy v mysli. Neprestajne sa zamýšľam nad údelom umelca. Nakrútil som takto niekoľko päťminútových filmov a nie sú zlé, sú slobodnejšie než veľa z mojich predošlých vecí, keď som bol ešte nervózny a šlo najmä o prachy. Ukážem ich svojej dobrej priateľke Anite, keď sem najbližšie príde. Tá ma vie zároveň povzbudiť aj schladiť.

Vraví sa, že láska človeka zmení. Alebo sa ľudia zamilujú, aby sa zmenili, keď predtým zažili sklamanie. Alebo keď si sami idú na nervy. Tu sa však niečo úplne transformuje. Čaká ma prehodnotenie. Kto by to bol povedal? Celé roky môjho života sa v okamihu javia inak.

Budem potrebovať čas, aby som si to premyslel. Čas je pre mňa úzkoprofilový tovar. No aspoň o tom môžem do rána uvažovať. Vyspím sa aj zajtra.

Ráno vidím, že na chodbe nevisí ani kabát, ani klobúk. Necítiť zvierací pach. Eddie zdrhol.

Pokiaľ viem, spal u nás najmenej desaťkrát, schúlený na pohovke. Často sa tu vyskytuje, keď sa prebúdzam. Rád zostane na raňajky a pri obliekaní pretriasa, čo je nové. Má

neukojiteľný apetít a mastné ústa. Chutí mu, čo Zee pripraví, najmä jej korenistá omeleta s masalou. Vrhá sa na ňu, akoby už dlhšie nejedol a nebol si istý, kedy zase zoženie jedlo.

Tipujem, že sa chce napchať, aby ušetril za obed, kým sa autobusom odvezie do Soho. Občas pred odchodom umyje riad a trochu uprace. V posledných mesiacoch sa náš byt stal jeho útočiskom, telefonuje od nás, vyzúva sa, vykladá si nohy na pohovku a donekonečna počúva svoj oblúbený protivne optimistický džez.

Keď to teraz medzi nimi pokročilo, nejako rýchlo sa rozlúčil. Nechcel ma vidieť. Alebo skôr nechcel, aby som ho videl ja. Dobre ho však poznám a viem, že okúsil budúcnosť. Vráti sa po ďalší hlt. Podľa mňa onedlho.

Dnes večer.

Neviem sa dočkať, ako sa nové vzrušujúce rozptýlenie vyvinie. Zahráva sa so mnou. Ale riskuje! Keď mi niekto skríži cestu, viem sa rozzúriť. Nuž, premohla ho vášeň. Nerozmýšľa. Ale ja rozmýšľam. Mám pred ním náskok niekoľkých ťahov – aspoň nateraz.

Dva

Deň má bielu tvár.

Zee vojde, rozhrnie závesy, pomôže mi do vozíka. Naposledy som chodil pred tromi rokmi a ešte stále čakám, že budem taký ako kedysi. Dobre, som mrzák, ale, poviem vám, starci bývajú s vekom čoraz vyšínutejší.

„Akú si mal noc?“

Pozrie sa, či som nepomočil posteľ.

„Neviem, drahá. Bol som v bezvedomí. Mimo.“

„To je úľava, Waldo. V noci môžeš byť v bezvedomí, koľko chceš.“

Omráči ma vôňa jej vlasov a tela, keď sa nado mnou skloní, venuje mi ranný bozk a pohladenie. Mám rád, keď si rozhalí blúzku a ukáže mi prsia, pomaly si vyhrnie šaty alebo mi ukáže chodidlá a zároveň príjemne žensky pradie. Takto sa mi oči otvoria a stretnú s dňom. Radšej ako východy slnka mám jej prsty na nohách. Dokonca sa pri tom usmejem. Ona sa rada díva, ako mi iskria oči, jediné orgány, ktorým ešte zostala energia.

Dnes ráno sa už osprchovala a obliekla. Šikovne sa pohybuje, a keď mi pomáha do vozíka, dokonca si pohmkáva.

Neviem sa dočkať, kedy sa dozviem, čo ju tak nakoplo.

„Berieš nejaké nové vitamíny?“

„Ako si uhádol?“

S tým, čo mi zostalo z hlbokého hlasu, jej zalichotím, pochválím ju, ako sviežo, vitálne vyzerá, aká je príťažlivá. Pred šesťdesiatkou a pri pohľade na môj úpadok sa vrhla na plávanie, cvičí s činkami a častejšie si kupuje nové šaty.

Je tenučká ako cigareta a do mojej pracovne si dala doviesť bežecký pás, do miestnosti, ktorú už zriedka používam, ale stále tam mám svoje najcennejšie veci: denníky, zápisníky, plagáty, rozkreslené scenáre, klapky, vzácne pornografické knihy a fotografiu jej zahalenej matky, na ktorej vyzerá ako duch zo stredoveku. Keď sme sa so svokrou porozprávali o náboženstve a láske k blížnemu, pochopil som, že liberálom a disidentom zostávam všade, ešte aj vo vlastnej kúpeľni.

Mám tam blahoželania k narodeninám od Bowiewo a Iman, svoju fotku s Joeom Strummerom, ďalšiu s Dennisom Hopperom, keď sme spolu sedeli v porote na festivale v Benátkach, na ďalšej fotografii som v šatách a mejkape so svojimi pakistanskými transvestitmi, s ktorými som nakrútil *Kráľovné Karáči*. Sú tam pochvalné aj rozzúrené listy od kolegov. A moje masky. Tú žltú som raz mal na tvári v supermarkete, keď ma Zee tlačila na vozíku – narezané sfialovené ústa vyvolali medzi regálmi v obchode Waitrose prinajmenšom nervozitu, ak nie pobúrenie.

Rád počúvam, ako Zee vedľa mňa dychčí na bežiacom páse, kým ja plánujem filmy, ktoré už v živote nenakrútim. Ešte aj v tomto stave by som mal rád nejaký záverečný projekt, niečo, čo by ma naplňalo tvorivou nádejou. Kto to kedy počul, aby sa umelec odobral na dôchodok? Práve s postupujúcim vekom sa čoraz dychtivejšie hrabeme za sebarealizáciu.

Kým si Zee číta horoskop a chystá sa vyraziť na nákupy, príde Maria, láskavá brazílska pomocnica, aby ma obliekla.

Po vyčerpávajúcich raňajkách sa posadím k fotografiám a videozáznamom, ktoré som nedávno nakrútil. Uvažujem, či ich môžem nejako využiť. Potom sa pustím do hlasového denníka. Som rád, keď svet vie, čomu sa venujem. Hla-

vu mám stále plnú nápadov. Musím vypustiť paru, aby som nevykypel. My umelci sme ako kapitalisti, všetko si privlastňujeme, kradneme životy.

Kým Zee odíde do južného Kensingtonu, zaďakuje mi za komplimenty.

„Naobeduješ sa v meste?“ spýtam sa.

„Dnes nie.“

„Dúfam, že dnes večer zase príde Eddie. Sľúbil mi nejaké sladkosti, *gulab džamun*, a nové filmy. Vie, že mám rád prekvapenia.“

„Určite donesie niečo obskúrne.“

„Dúfam, že *Kľúčové dierky* sú na pozeranie.“

Zdvihnem ruku, pohladím ju po tvári. Čaká, kým sa moja roztrasená končatina zľahka dotkne jej pokožky. Ktovie, uvažujem, či sa neodtiahne. Odtiahne sa, ale nie prudko.

„Je príjemné mať tu večer spoločnosť, Zee. Našťastie o pár týždňov príde Samreen s deťmi, aspoň sa trochu rozptýliš. Musíme sa porozprávať, čo by si tu mala pozrieť.“ Zee vyzerá, akoby mi venovala pozornosť, ale ja tuším, že je duchom inde. „Bojím sa, že ťa otravujem, keď sa stále sťažujem a opakujem. Je tak? Odpovedz mi, Zee. Prosím ťa.“

„Zvädla som pred pár mesiacmi, keď som trikrát omdlela. Pamätáš sa, čo si mi vtedy povedal? Že som prepadnutá a zatrpknutá.“

„Prepáč.“

„Zvláštne, ale momentálne som spokojná. Nevidíš? Nevíšmaš si ma?“

„Mám oči len pre teba, moja Zeena. Chcem, aby si bola šťastná.“

„Naozaj? Ďakujem, Waldo. Vynasnažím sa byť šťastná.“

Pátram v jej tvári, ale nič mi neprezradí. Ak sa aj džin po mnohých rokoch vrátil a tají nespokojnosť, možno aj eufóriu, momentálne je maskovaný.

Eddie je pre nás už tridsať rokov viac ako známy a menej ako priateľ. Chodievali sme spolu na pohárik alebo na večer-

ru, len my traja alebo s ďalšími kamarátmi, tak dva-trikrát do roka. Bol to dobrý parták, darebák, flákač, pijavica, pripravený na každé nové dobrodružstvo. Ja oddávna obdivujem excentrickosť, ba priam bláznovstvo – u iných. On zase zbožňuje slávnych, sype obscénne historky a ja ochotne počúvam príhody o namazaných vtákoch, pičkách a zadkoch. Hocičo, kde ide o tajnosti a slabosti. Až donedávna – posledných päť rokov – som ho však vídal len zriedka. Takých ako on, ktorí sa len flákajú a zašívajú, je v Londýne dosť.

Keď prišla reč na jeho záležitosti, Eddie reagoval vždy vyhýbavo a kuso, ak nie priam podozrivo. Nikdy mu celkom neverím. Pokiaľ viem, stále pracuje ako filmový novinár, chodí na predpremiéry a tlačové konferencie. Nech spomeniem akýkoľvek film, zvyčajne má k nemu zaujímavý komentár. Ak si chcem pozrieť komédiu, čo je pre mňa často nevyhnutné, dá mi dobrý tip. Rád si za deň pozriem jeden-dva filmy.

Keď niekoho raz pochváľite, naveky ho máte v hrsti. Žiaľ, Eddiemu som tuším zalichotil iba omylom. Asi som prežíval pozitívne obdobie. Pred šiestimi mesiacmi nás začal pravidelne navštevovať. Možno je somár, ale nie je sprostý. Vyhlásil sa za znalca môjho diela; prišiel za nami, lebo mu zverili organizáciu retrospektívy a prednášky v kinosále Britského filmového ústavu. Pre nás oboch to bola dobrá príležitosť. Zapáčila sa mi predstava, že bude za mňa uchovávať moje spomienky.

Zatiaľ nemám dôkazy, že by sa na retrospektíve naozaj pracovalo. Eddie, šikovný a neschopný zároveň, dostal za úlohu vyhrabať moje rané televízne filmy, ktoré odvysielali len raz a viac ich nikto nevidel. Ja som od neho chcel, aby našiel film, ktorý som nakrútil v sedemdesiatych rokoch o umeleckých školách a pope; ďalší o tanečných maratónoch na severe Anglicka, o subkultúre *mods* v južnom Londýne; a aj nejaké neobratné, ale svieže popové videoklipy zo začiatku osemdesiatych rokov. Rád by som ich mal poruke, ale celkovo ma tá idea zase až tak nenadchýna. Obdivu som

si užil dosť a je už neskoro na to, aby som si nejako trvalo zvýšil sebavedomie. Zomieram, ale až do tejto noci som bol pomerne dobre naladený a nepotreboval som používať svet ako zrkadlo. Rezignácia prináša úľavu.

Usilujem sa sledovať vlastné myšlienky, no akoby mi prešlo. Táto zrada, toto nočné zlodejstvo, tento incident s Eddiem – ak je to pravda, ešte o tom nie som úplne presvedčený, veď kto by naozaj túžil vedieť to, čo vie? – ma prebral a vrátil mi sústredenosť.

Nesmiem ho stratiť.

Dnes sa vyspím, koľko sa bude dať, aby som večer vydržal dlho bdieť. Mienim pátrať ďalej. Ak si to užili v noci, je šanca, že druhý raz si to užijú dvojnásobne. S jedlom rastie chuť a s erotikou je to presne takisto, nie? A čím väčšiu rozkoš zažijú, tým skôr stratia diskretnosť. Netešíme sa na to vari všetci? Utrpenie nie je také hrozné, ak si obeť nájde spôsob, ako ho vychutnať.

Svet sa mi zmenšil. Celé dni nevychádzam z bytu. Máme dom na vidieku, ale chodievame tam zriedka. Raz v noci, keď som ešte chodil o barlách, vybral som sa do záhrady meditoval a spadol som. Som ťažký. A takého prepchatého ustriciami, sýтым koláčom, letným nákypom, kozím syrom a pistáciami – to všetko sa čvachtalo v jazere Krvavej Mary, vína, piva a brandy – ma Zee nevládala zdvihnúť. Museli sme niekoľko hodín čakať na sanitku. Často myslím na vlastnú smrť, ako to asi prebehne. Nechcelo sa mi však zomrieť na dlážke, tam sa ťažko rozpráva. Očakávam totiž, že moje posledné slová zaznamenajú v zbierkach citátov.

Pri dverách zadrnčí zvonec. Osem hodín.

Konečne je tu anjel smrti. Začína sa noc. Eddie prichádza s úsmevom a plnou náručou tašiek: filmy, syr, čokoláda. Jedna orchidea pre Zee.

„Chvíľku strpenia, páni,“ povie Zee. „Len sa prezlečiem.“

Eddie si sadne so mnou k futbalu. Podozrievam ho, že mi tým povýšenecky preukazuje láskavosť. Nemá rád šport,

podľa neho je to zábava zadubencov. Lenže uňho si človek nemôže byť ničím istý. Chce sa totiž aj zapáčiť.

Privieram oči, ale po hodine sa prebudím a vidím, ako Zee pomaly vychádza zo svojej izby v hodvábnom indickom odeve s dlhou blúzou. Onedlho už veselo popijajú a ja s nimi. Niečo sa deje. Eddie a Zee sedia každý na inom konci, ale stále ťukajú do mobilov ako tínedžeri.

Ja si upravujem fez a srkam víno, položil som si ho na taburet potiahnutý zebrou kožou. Píšu si správy. Vidím, ako sa Zee pri pohľade na mobil zakaždým usmeje, pohodí hlavou. Často si prekríži nohy, raz tak, raz onak, až jej skĺzne papučka a chodidlo zmeravie ako had v lese. Obaja pozeráme na tú veľavravnú nôžku. Mám podozrenie, že by jej papučku rád podal.

Naším náboženstvom je narcizmus. Selfie tyč je naším krížom a nosíme ju všade. Pomaly uchopím tú svoju a zdvihnem ju.

Filmujem – chodidlo aj to ostatné. Som netrpezlivý, takmer sa ma zmocňuje závrat pri tomto zostupe do rozkošnickeho masochizmu. Bolesť je veľká rozkoš a rozkoš veľká bolesť. Dávam si pozor, aby som bol mimoriadne tichý a pôsobil krehko. Niežeby si ma všímali.

Oznámim, že si chcem ľahnúť. Vezmem si tabletku a potajomky ju vyplujem. Aj tak nezabera, lepšie by zabral aspirín slonovi.

Eddie ma dovezie do mojej izby a pomôže ma zdvihnúť na matrac.

Vankúše ma tlačia. Usporiada ich tak, ako to mám rád. Prsty má rýchle, mäkké a ja zamrmlm: „Čím to je, že keď vo filme vidíme mrzáka, vieme, že ho zabijú? Je to preto, lebo už teraz je nadbytočný?“

„Pouvažujem o tom,“ odvetí a vypne mi svetlo. „Aspoň sa budem mať neskôr čím zaoberať.“

Zee nevojde, nepobozká ma ako obyčajne.

Ležím, chystám sa napnúť sluch. Dnešná noc by mala byť až smrteľne zábavná. Hlavu mám ako v ohni, ale dvaja zaľú-

benci na mňa zrejme zabudli. Som čoraz menej dôležitý. Oni sa ocitli vo svetle reflektorov, ja cúvam do tieňa. Stal som sa štatistom vo vlastnom filme.

Zee mi bola vždy oddaná. Po takej žene som odjakživa túžil. Vzdala sa kvôli mne vlasti, príbuzných aj manžela. Kedysi mi povedala, že by ma ľúbila, aj keby som nemal penis. Hádam som tomu len neuveril? Veď ktorá žena už neletí na vtáka?

Z jej života sa vytratil život a už najmenej sedem rokov si neužila sex. Nemôžem ju nijakým spôsobom uspokojiť. Predpokladám, že doteraz masturbovala pri romantických scénach pred televízorom. Dúfam, že keď pozerala niečo od Jane Austenovej. Zee by možno uvítala, keby som do nej vníkol jazykom. Tým dokážem aspoň trochu zavrtieť. Keď mám zlý deň, aj zdvihnutie ruky u mňa pripomína Zenónov paradox. Znemožnený pohyb: nekonečný počet malých pohybov, ktoré sa mi nedarí dokončiť. Udržím drink, udržím mobil, dokážem potlačiť kolesá na vozíku, ale neviem si poriadne zapnúť gombíky na pyžame. Aké právo mám na skúpost' či zakazovanie?

Nemôžem byť škrob, mladosť som prežil v šesťdesiatych rokoch. Sedemdesiate boli ešte divokejšie a pravdepodobne aj skazenejšie. V tých naivných časoch, keď sme mali zakázané zakazovať, keď bolo všetko možné a verili sme, že orgazmus je všeliek, užil som si viac ako dosť, v kalifornskej komúne, s motorkou a so spolubývajúcimi lesbami, rozdávali sme lásku. Zázračné kefovačky, keď z človeka všetko ostatné opadne.

A mne sa kefovačky nevyhýbali, bol som krásny chlap vo zvonových nohaviciach, s hippie korálikovým náhrdelníkom, široké plecia, havranie vlasy po plecia a zadok, do akého by ste si zahryzli, aj keby sa za to vyberal poplatok. Kto bol raz príťažlivý, žiaduci a charizmatický, kto mal raz kvalitné telo, nikdy na to nezabudne. Inteligencia ani úsilie neprekryjú škaredosť. Bez krásy sa nikam nepohnete, krása sa